

2. Скрипченко І.Т., Ластовкін В.А. Спортивне право, як навчальна дисципліна. *Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні*: матер. XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. 2020. С.128-131
3. Skrypchenko I., Pavlovsky H. The decision of the sports disputes in national sports arbitration court. *International And National Security: Theoretical And Applied Aspects*. Theses of the IV International scientific-practical conference (Dnipro, March 13, 2020). P. 397-398
4. Гаро Г.О., Кушнір О.О. Спортивне право: огляд національного законодавства і міжнародних стандартів. <https://protocol.ua>.
5. Skrypchenko I. T., Bjelica B., Aksović N. Bullying in modern sports environment: understanding and prevention. *Physical Culture in University Education: World Practice and Modern Trends*: a collection of materials from the International Scientific and Practical Conference (Dnipro, April 13, 2023). ДДУВС, 2023. С. 69-72
6. Скрипченко І.Т., Скрипченко О.Т. Питання гендерної рівності у спорті в діяльності Міжнародного Олімпійського Комітету. *Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в Україні: сучасні досягнення та перспективи*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченій 25-й річниці з дня прийняття Конституції України та 30-й річниці проголошення незалежності України (м. Дніпро, 10-11 червня 2021 р.). - Дніпро : ДДУВС, 2021. - с.86-88
7. Горіна О.Т. Формування професійних компетентностей здобувачів першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності «Психологія». *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету* . Серія: Педагогіка. №1(26) 2021. С.77-82.

Маргарита Чоботько

*викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки
(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)*

ЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ

Chobotko Marharyta. The importance of legal support for physical culture and sports in Ukraine

Key words: legal support, physical culture, sports, Ukraine, importance

Сучасні дослідники у галузі теорії спорту та інших соціогуманітарних дисциплін, а також законодавці, підкреслюють значення посилення правового забезпечення фізичної культури і спорту в Україні, розглядаючи це як один із основних напрямів державної політики. Нормативна база, що стосується фізичної культури і спорту в Україні, є складовою частиною загального законодавства і включає в себе положення різних галузей права, таких як конституційне, цивільне, трудове, міжнародне, адміністративне, господарське, процесуальне та податкове, що регулюють державне управління у сфері спорту [1].

Спортивне право встановлює правила та норми, що стосуються організації та функціонування спортивних команд, вимог до професійних спортсменів та контролю за дотриманням спеціальних правил і регламентів.

Наукова спільнота та законодавці наголошують на необхідності посилення правового забезпечення фізичної культури і спорту в Україні, оскільки це визнається одним із пріоритетних напрямів державної політики. Однак, для досягнення цієї мети важливо розглянути і покращити нормативну базу, яка регулює спорт у країні.

Зокрема, спортивне право встановлює норми та правила, які стосуються організації та функціонування спортивних команд, вимог до професійних спортсменів, а також контроль за дотриманням спеціальних правил і регламентів. Це включає в себе визначення прав та обов'язків учасників спортивних змагань, процедури допуску та реєстрації спортивних організацій, а також правила антидопінгової діяльності.

Більше того, питання, пов'язані із спортом, активно обговорюються на різноманітних форумах, таких як олімпійські конгреси, наукові конференції та семінари. Ці обговорення сприяють виробленню нових підходів до регулювання спортивної діяльності, а також сприяють обміну досвідом та найкращими практиками між країнами.

Для забезпечення сталого розвитку спорту в Україні та зміцнення його законодавчої бази необхідно продовжувати співпрацю між науковою громадськістю та державними органами, а також залучати до цього процесу всіх зацікавлених сторін.

Навіть при наявності правових конфліктів, які виникають у зв'язку з застосуванням Олімпійської Хартії та можуть вимагати втручання судових органів для їх вирішення, ефективне правове регулювання у сфері спорту є ключовим для забезпечення успішної спортивної діяльності, привертання уваги глядачів, ЗМІ та спонсорів [2, 3]. Міжнародне спортивне право базується на міжнародних документах, загальновизнаних принципах міжнародного права та міжнародних договорах. Україна уклала ряд двосторонніх угод у сфері спорту з провідними країнами світу, а ратифіковані міжнародні договори стали важливою складовою національного законодавства.

Хоча існують загальні принципи міжнародного спортивного права, кожна країна має свою власну специфіку регулювання спортивних відносин, що ускладнює міжнародну співпрацю в цій галузі. Уніфікація норм про фізичну культуру і спорт між країнами може допомогти у подоланні перешкод на шляху до ефективного розвитку спорту.

Згідно зі Законом України «Про фізичну культуру і спорт», кожна країна зобов'язана створити необхідні органи та забезпечити ефективну діяльність для забезпечення прав громадян на зайняття фізичною культурою і спортом. Однак цей закон не забезпечує систематизацію та адекватне врахування сучасних норм і стандартів спортивного права, що ускладнює

процеси регулювання у цій галузі та призводить до виникнення правових колізій.

Сучасний стан спортивного законодавства в Україні показує, що основні закони, які регулюють цю сферу, мають обмежену ефективність через відсутність чіткого визначення сутності спортивного права та недостатнє дослідження його змісту на практичному та теоретичному рівнях. Це створює проблеми, особливо у сфері професійного спорту, де існують складні законодавчі конфлікти та недоліки.

Дослідження сучасної державної стратегії у галузі підготовки спортсменів вищої кваліфікації вказують на наявність багатьох проблем, таких як недостатнє фінансування, потреба у реформації дитячо-юнацьких спортивних закладів, покращення матеріально-технічної бази та підготовки тренерів. Ці проблеми вимагають комплексного підходу та ретельного вирішення з боку законодавців та відповідних установ.

Незважаючи на важливе значення спортивного права для захисту прав та свобод учасників спортивних відносин та загального розвитку спорту, ще не існує єдиного узгодженого погляду на ознаки та сутність юридичної відповідальності в цій галузі. Основна причина полягає у відсутності загальноприйнятих підходів до визначення поняття та сутності спортивного права, хоча значна частина провідних дослідників правових відносин у сфері спорту вже визнали його існування як окремої галузі права [4-6].

Загалом, можна стверджувати, що спортивне право являє собою специфічну та складну галузь права, яка впливає на інститут спорту через норми як приватного, так і публічного права. Державний контроль у цій сфері виступає одним із ключових інструментів для забезпечення дотримання законодавства та гарантування виконання спортивно-правових норм усіма учасниками спортивних відносин. Аналізуючи ключові правові аспекти спортивної діяльності, можна зробити висновок, що подолання юридичних проблем у сфері фізичної культури і спорту є важливим завданням для підвищення якості регулювання в цій галузі. Недоліки у законодавстві, широка дискусія щодо статусу спортивного права та інші проблеми стримують унормування діяльності в галузі спорту та фізичної культури згідно з високими міжнародними стандартами. Тому важливо пошукати оптимальні шляхи оптимізації правового забезпечення управління цим сектором.

Список використаних джерел:

1. Балинська, О.М., Дубінська З. П., М.Б. Шевців. До проблем розвитку спортивних правовідносин в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2023. С. 11-16.

2. Чоботько М.А. Проблеми підготовки, формування та розвитку військових фахівців з організації фізичної підготовки та спорту. *VI Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб»*

на шляху євроатлантичної інтеграції України», 25 листопада 2022 р. С.118-120.

3. Skrypchenko I., Pavlovsky H. The decision of the sports disputes in national sports arbitration court. *International And National Security: Theoretical And Applied Aspects*. Theses of the IV International scientific-practical conference (Dnipro, March 13, 2020). P. 397-398

4. Скрипченко І.Т., Ластовкін В.А. Спортивне право, як навчальна дисципліна. *Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні*: матер. XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. 2020. С.128-131

5. Чоботько М.А. Спорт як підготовка студентів до життя. *Міжнародна онлайн-конференція студентів, аспірантів і молодих вчених «Розвиток фізичної культури та спорту: новітні виклики, проблеми та перспективи»*, 28 жовтня 2022 р. С. 203-205.

6. Чоботько М.А. Стресостійкість тренера в становленні особистості спортсмена. *Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Фізична культура в університетській освіті: інновації, досвід та перспективи розвитку в умовах сучасності»*, 11 травня 2022р. С. 291-292.

Ігор Чоботько

*старший викладач кафедри фізичного виховання
та тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)*

ДИСКРИМІНАЦІЯ ТА СЕКСИЗМ ЩОДО ЖІНОК У СПОРТІ

Chobotko Ihor. Discrimination and sexism against women in sport

Key words: discrimination, sexism, women, sport, against

Прояви гендерного упередження чи дискримінації проти жінок присутні у всіх сферах життя і породжують низку міфів. Особливо часто ці явища виявляються в спорті та професіях, що традиційно вважаються "чоловічими". Наприклад, професії поліцейського, важкоатлета чи пілота. Цей перелік є лише частковим, оскільки існує безліч інших професій у сучасному світі [1].

Особливо неприємним явищем в спорті є сексуалізація жінок через їхній одяг. Порівнюючи спортивний одяг чоловіків і жінок на змаганнях, можна помітити, що він для чоловіків зручний та закритий, а для жінок - облягаючий, короткий або навіть в форматі бікіні. Такий підхід до одягу є не лише незручним, а й гендерно обмежуючим, оскільки жінок можуть штрафувати за "неприйнятний" зовнішній вигляд, який не відповідає стандартам суддів [2]. Наприклад, норвезька жіноча збірна з пляжного гандболу отримала штраф за використання більш комфортного одягу на чемпіонаті Європи, ніж традиційний бікіні. Водночас, критерії для чоловіків є менш жорсткими і більш зручними, що не викликає такого ж дискомфорту, як консервативні норми для жіночого спортивного одягу на змаганнях.